

KNIŽNICA A REGIONÁLNE KULTÚRNE ŠPECIFIKÁ

Úsek regionálneho výskumu, dokumentov a informácií Krajskej knižnice v Žiline

Mgr. Ivana Jančulová*

Úsek regionálneho výskumu, dokumentov a informácií je odborným pracoviskom Krajskej knižnice v Žiline v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Tento úsek realizuje kultúrno-vzdelávacie podujatia zamerané na osobnosti a udalosti regionálneho charakteru, zostavuje komentované výstavy, koordinuje, analyzuje a hodnotí bibliograficko-informačnú a edičnú činnosť regionálnych knižníc v Žilinskom samosprávnom kraji a dokumentuje spoločenský, verejný, hospodársky a kultúrny život okresov Žilina a Bytča. Okrem toho získava, spracováva a uchováva regionálne dokumenty, zostavuje bibliografické súpisy, poskytuje adresné bibliografické informácie a buduje elektronické bibliografické databázy s regionálnym obsahovým zameraním.

Dôležitou činnosťou úseku je **budovanie kartoték osobností, inštitúcií, udalostí a obcí**, ktoré sa priebežne dopĺňajú. Osobitnú pozornosť venuje budovaniu kartotéky osobností, v ktorej sa sústreďujú osobnosti z rôznych oblastí okresov Žilina a Bytča.

Základ tvorí regionálna databáza – obecná úroveň v systéme Clavius, ktorá sa priebežne dopĺňa životopismi regionálnych osobností a vkladáním nových autorít. Tlačeným výstupom z týchto databáz je *Kalendárium – výročia osobností okresu Žilina a Bytča*. Často využívaná je aj kartotéka obcí okresov Žilina a Bytča. Pri budovaní regionálnych databáz je dôležitý osobný kontakt, či už so žijúcimi osobnosťami alebo s rodinnými príslušníkmi a predstaviteľmi jednotlivých miest a obcí okresov Žilina a Bytča.

Úsek buduje **fond regionálnej literatúry**, ktorý tvoria nielen klasické dokumenty, t. j. knihy, periodiká a špeciálne tlačoviny (plagáty, pozvánky a pod.), ale do regionálneho fondu pribúdajú aj rôzne dokumenty v elektronickej forme. Fond regionálnej literatúry nie je vo voľnom výbere, je dostupný iba na prezenčné štúdium.

Pracovníčky úseku sa zúčastňujú na **odborných seminároch** organizovaných Slovenskou národnou knižnicou a získané informácie implementujú do svojej práce.

Úsek každý rok organizuje **čitateľskú súťaž** známu pod názvom *Knihá Horného Považia*. Cieľom súťaže je predstaviť regionálnych autorov, ilustrátorov a ich tvorbu. Podobné čitateľské súťaže prebiehajú aj v ostatných regionálnych knižniciach Žilinského samosprávneho kraja. Z víťazných publikácií sa každý rok pripraví výsta-

va, ktorá sa postupne prezentuje vo všetkých regionálnych knižniciach Žilinského samosprávneho kraja.

Významná je spolupráca úseku s kultúrnymi inštitúciami v meste, ktorých pôsobenie sa prelína s poslaním knižnice. Ide o Štátny archív v Bytči – pobočku Žilina, Považské múzeum v Žiline, Zbor Žilincov, Krajské kultúrne stredisko v Žiline a ďalšie.

Úlohy úseku regionálneho výskumu, dokumentov a informácií:

- poskytuje bibliograficko-informačné a faktografické informácie,
- systematicky buduje fond regionálnej literatúry, periodických a neperiodických dokumentov,
- spracováva súbežnú regionálnu bibliografiu,
- retrospektívne spracováva články z regionálnej tlače a kapitoly z regionálnych zborníkov,
- buduje databázu regionálnych menných a korporatívnych autorít, rodov, akcií a geografických názvov,
- buduje fond kvalifikačných prác študentov s regionálnou tematikou,
- zabezpečuje úlohy spojené s bibliografickou registráciou a koordináciou bibliografickej činnosti v Žilinskom samosprávnom kraji, vedie archív vydaných titulov edičnej činnosti jednotlivých bibliografických pracovísk v Žilinskom kraji,
- vydáva bibliografické súpisy – prehľady o literatúre, ktoré sa tematicky viažu k regiónu, bibliografie (tematické, výberové, personálne), slovníky, zborníky z podujatí a kalendária,
- buduje databázu osobností kultúrneho, spoločenského a verejného života okresu Žilina a Bytča a pravidelne ju aktualizuje,
- uskutočňuje výskum literárnych osobností regiónov Žilina a Bytča,
- buduje elektronické fotografické databázy regionálnych osobností a kartotéky fotografií regionálnych osobností,
- buduje databázu kultúrno-historických pamiatok, pamätných miest,
- podľa požiadaviek používateľov vypracováva rešerše na regionálne témy, vedie zoznam a databázu spracovaných rešerší,
- realizuje výstavnú činnosť, zabezpečuje a inštaluje výstavy s regionálnym obsahovým zameraním.

Význam regionálnych kultúrnych špecifik, ktoré tvoria regionálne informácie, sú vnímané používateľmi knižnice ako *genius loci* daného regiónu.

* Krajská knižnica v Žiline, Regionálna bibliografia
e-mail: ivana.janculova@gmail.com